

ÚSTREDNEJ VLÁDE ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava 1. okt. 1945

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady poverilo ma vybaviť žiadosť Výboru pre postavenie pomníka Ludovíta Štúra v Modre, ktorý dňa 14. okt. t. r. poriadá slávnosť odhalenia už postaveného pomníka. Na túto slávnosť pozýva Výbor i ústrednú vládu. Pozvanie Výboru prikladám.

Uvedomujeme si, že vláda odmieta účasť na rozličných slávnostiach, aby nebola zdržiavaná v naliehavej práci, aj sama Slovenská národná rada nabáda slovenské obyvateľstvo k tomu, aby slávnosti neporiadalo, no v prípade modranskom ide o záležitosť výnimočnú. Štúrov pomník bol postavený už v r. 1938. Slávnosť odhalenia sa neuskutočnila podľa plánovaného programu preto, lebo padla do dní mníchovských a Modrania po celých 6 rokov odkladali odhalenie pomníka, aby pri ňom neprehovorili fašistickí reprezentanti, a tiež preto, lebo slávnosti odhalenia sa nemohol zúčastniť prezident dr. Beneš, ktorého na slávnosť v r. 1938 pozvali a ktorý údajne svoju účasť na slávnosti aj prisľúbil.

Z týchto dôvodov aj postupujeme žiadosť modranského Výboru o účasť vlády na slávnostnom odhalení na 14. okt. t. r. Navrhovali by sme vláde, aby ako svojho reprezentanta poslala ministra školstva a osvety prof. dr. Nejedlého, ktorý by mal

---

Prezidentskej kancelárii poslal Novomeský žiadosť už 29. septembra. 3. X. mu pracovník kancelárie V. Houdek oznamuje o. i., že návrh poslstva pre Modru vypracoval a odovzdal, prezident si ho vzal do Sez. Ústia. 8. X. posla na PŠO schválené prezidentovo poslstvo.

1. X. sa povereník obrátil aj priamo na Nejedlého. V liste okrem základných informácií píše: „Nechceme Vás zaťažovať novými a novými povinnosťami, no keby ste vyhovelí tomuto pozvaniu, bolo by to veľmi užitočné.

v Modre prejav o Štúrovi. Ak by vláda trvala na svojom rozhodnutí a neposlala svojho zástupcu na odhalenie pomníka, odporúčali by sme, aby krátkym posolstvom pozdravila zhromaždenie pri odhaľovaní Štúrovho pomníka.

V tejto súvislosti dovoľujem si uviesť, že o účasť na slávnosti odhalenia pomníka v Modre bol požiadaný i pán prezident Beneš. I túto žiadosť sme postúpili pánovi prezidentovi Republiky s tým, aby pán prezident — ak sa na slávnosti zúčastniť nemôže — oslovil zhromaždenie svojím posolstvom.

Povereník:
L. Novomeský

Iste by prospelo veci, keby ste Vy hovorili o Štúrovi. Ak teda vláda vyhovie našej žiadosti, prosím, prijmite jej poverenie.“ Z. Nejedlý do Modry prišiel a predniesol o Štúrovi závažný prejav.

16. X. prosil Novomeský prezidentskú kanceláriu, aby prezidentovi tlmočila „úprimnú vďaku“ SNR, ZP a všetkých účastníkov slávnosti za posolstvo. „Oceňujeme úprimne mienený nový duch — prezidentovo porozumenie i uznanie nezvratného faktu, že Štúr svojím počínaním prispel k blíženiu slovensko-českému v konečnom efekte, i keď sa z bezprostrednej blízkosti zdá jeho úsilie, jeho nastolenie spisovnej slovenčiny, odklonom. Autoritatívne slovo pána prezidenta — tak cítime — i v českej verejnosti pomôže s definitívnou platnosťou vyjasniť túto otázku...“

Novomeský predniesol v Modre druhý hlavný prejav.